

Giáo dục và đào tạo tại Thành phố Hồ Chí Minh: Các thành công, vấn đề và giải pháp phát triển

**Nguyễn Thị Ngọc Diệp
Nguyễn Nam Yên**

Tóm tắt: Bài viết phân tích bộ dữ liệu từ các cuộc Tổng điều tra dân số giai đoạn 2012–2016 và Báo cáo nội bộ của Cục Thống kê Thành phố Hồ Chí Minh (TP.HCM) giai đoạn 2006–2018, với mục tiêu đánh giá tầm quan trọng của các yếu tố đối với sự phát triển giáo dục tại TP.HCM. Thực tiễn cho thấy, ngành giáo dục và đào tạo (GD&ĐT) có vai trò rất lớn trong việc đào tạo ra nguồn nhân lực có trình độ cao, góp phần vào sự phát triển kinh tế của Thành phố. Tỷ trọng đóng góp của ngành GD&ĐT vào GDP của TP.HCM bình quân là 3,19% trong giai đoạn 2006–2018, xếp thứ 4/9 ngành dịch vụ (Cục Thống kê TP.HCM, 2018). Ngoài ra, ngành GD&ĐT đã tạo ra nhiều công ăn việc làm cho người lao động. Kết quả nghiên cứu cho thấy, có các yếu tố có tác động hạn chế đến phát triển giáo dục tại TP.HCM như: chất lượng đào tạo về kiến thức và kỹ năng chưa đáp ứng được yêu cầu nguồn nhân lực cho các doanh nghiệp; biến động dân số, cụ thể là dân số tăng tại các quận vùng ven gây khó khăn trong việc quy hoạch mạng lưới trường, lớp học; ứng dụng công nghệ thông tin (CNTT) liên quan đến giáo dục còn ở mức độ thấp mặc dù hiện nay cơ sở hạ tầng viễn thông và internet đã phát triển. Do đó, nghiên cứu này đề xuất một số giải pháp nhằm phát triển GD&ĐT ở các khía cạnh quan trọng như nâng cao chất lượng GD&ĐT; quy hoạch mạng lưới trường, lớp học; tăng cường công tác quản lý, thu hút nhân tài và ứng dụng công nghệ nhằm góp phần phát triển GD&ĐT và phát triển nền kinh tế tri thức (KTTT) tại TP.HCM.

Từ khóa: Kinh tế tri thức, phát triển giáo dục, TP.HCM.

Mã phân loại JEL: I25, E24, E61.

Tài liệu tham khảo:

- Báo cáo nội bộ Cục Thống kê TP.HCM (2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018). Cục Thống kê thành phố Hồ Chí Minh.
- Chen, D. H. & Dahlman, C. J. (2005) The Knowledge Economy. The KAM Methodology and World Bank Operations. *World Bank Institute*. Working Paper No. 37256, Washington DC.
- Chính phủ (2012). *Quyết định 432/QĐ-TTg* về việc “Phê duyệt Chiến lược Phát triển bền vững Việt Nam giai đoạn 2011–2020” ngày 12/4/2012.
- Cục Thống kê TP.HCM (2006-2018). *Báo cáo tổng hợp Tổng điều tra dân số năm 2006, 2011, 2016. Niên giám Thống kê TP.HCM các năm 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018. Báo cáo tình hình ứng dụng thương mại điện tử 2016.*
- OECD, O. (1996). The knowledge-based economy. Organisation for economic co operation and development, OECD. *OECD*, 2, (pp. 1–46). Paris. Google Scholar.
- The Knowledge Economy (1998). *Publisher: Butterworth-Heinemann*. ISBN-10: 0750699361
- Viện Năng suất Việt Nam (2016). *Báo cáo năng suất Việt Nam*.
- World Bank (2007). Building knowledge economies: Advanced strategies for development. Washington, DC. *World Bank*. Cross Ref Google Scholar.